

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини
вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
тел. (044) 298-70-33

Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 (далі – лікарня) та амбулаторно-поліклінічного відділення Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Хмельницькій області (далі – медична частина).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Основ законодавства України про охорону здоров'я визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими і не може поєднуватися з навмисними діями, що завдають фізичних чи моральних страждань або принижують людську гідність.

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№5171.2/23/39.3 від 07.06.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 07.06.2023 09:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

Статтею 11 цього Закону визначено, що медичне обслуговування, а також лікувально-профілактична і протиепідемічна робота в місцях попереднього ув'язнення організуються і проводяться відповідно до законодавства про охорону здоров'я.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства, під час позапланового відвідування медичної частини 12.05.2023 виявлені факти порушень прав людини, які потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

У порушення підпункту 3 пункту 3 розділу III Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 року № 1348/5/572 (далі – Порядок) під час перебування у лікарні пацієнти оглядаються лікуючим лікарем один раз на декілька днів. Водночас згідно вимог Порядку при наявності середнього ступеня тяжкості захворювання лікар повинен здійснювати огляд засудженого двічі на день, при тяжкому стані – кожні дві години.

В медичній частині вакантна посада лікаря-терапевта, внаслідок чого медична частина не може забезпечувати необхідну медичну допомогу відповідно до Порядку.

У порушення Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.08.2020 № 1777, в лікарні обладнано лише один ізолятор для інфекційних хворих, що унеможлиблює одночасного розміщення хворих на небезпечні інфекційні захворювання окремо один від одного та інших засуджених.

У порушення пункту 2 розділу XIV Правил внутрішнього розпорядку цього наказом Міністерства юстиції – ПВР УВП), засуджені особи, які

перебувають у лікарні, позбавлені можливості здійснювати телефонні дзвінки. Під час відвідування встановлено, що засуджені звертаються до працівників установи та пишуть заяви на ім'я керівника з проханням забезпечити можливість спілкування з родичами та близькими людьми, проте працівниками установи такі заяви ігноруються, що порушує право засуджених осіб на зв'язок із зовнішнім світом.

Також у порушення пункту 4 розділу XXII ПВР УВП прогулянка надається засудженим не кожного дня. Під час конфіденційного спілкування засуджені повідомили, що станом на день відвідування вони не були на прогулянці дві доби поспіль.

Палати в лікарні не відповідають вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення»: площа палати має бути розрахована на розташування ліжка з можливістю підійти з трьох боків. Водночас у камерах-палатах ліжка розташовані впритул одне до одного, багато ліжок є двоярусними.

Приміщення лікарні не відповідають вимогам статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Палати потребують ремонтування (стіни уражені пліснявою, санітарні вузли потребують заміни). В палатах відсутня обладнана вентиляція, в одній з палат наявне розбите вікно. Температура у приміщеннях лікарні становить 17 °С, в медичній частині відсутнє гаряче водопостачання. Зазначене негативно впливає на терапевтичне середовище у лікарні.

У порушення статті 115 Кримінально-виконавчого кодексу України та вимог Норм належності постільних речей, спеціального одягу та спеціального взуття (інвентарне майно) для засуджених, які проходять лікування у закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 20.02.2012 № 280/5, хворі засуджені не забезпечуються чистими матрацами, наволочками та змінним спеціальним одягом і взуттям під час перебування в умовах стаціонару.

Засуджені, які перебувають на лікуванні не забезпечуються питною водою, що порушує вимоги статті 7 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення». При потребі воду набирають безпосередньою з централізованої мережі водопостачання.

У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених Міністерством внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, приміщення лікарні не обладнані системами протипожежного захисту, в деяких приміщеннях наявні пошкоджені розетки, оголені електричні дроти та кабелі. Зазначене не забезпечує безпечних умов перебування засуджених на території лікарні та може становити загрозу їх життю та здоров'ю.

У порушення вимог Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 003-6/о «Інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення і на присутність або участь учасників освітнього процесу», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110, засудженим, які

дписання інформованої добровільної згоди. Зазначене може свідчити про

відсутність добровільної згоди пацієнтів для застосування щодо них методів діагностики, профілактики та лікування, що є порушенням статті 43 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в установі не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні тощо). Операційний блок, палати для хірургічних та паліативних хворих знаходяться на другому поверсі лікарні, через відсутність ліфту та внутрішніх пандусів доступ до цих приміщень ускладнений для осіб, які відновлюються після оперативних втручань або осіб, які мають обмежені фізичні можливості.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

ВИМАГАЮ:

1. Міністерству юстиції України розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 та амбулаторно-поліклінічного відділення Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Хмельницькій області, причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 та амбулаторно-поліклінічного відділення Шепетівської багатопрофільної лікарні № 98 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Хмельницькій області на 6 арк. у 1 прим.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Морозов Руслан 050 967 9551

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
№5171.2/23/39.3 від 07.06.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 07.06.2023 09:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300